

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 194/15

mun. Chișinău

21.06.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Olga VIZITIU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei **Gîncu Larisa, Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca**, identificată prin [REDACTED], domiciliată în s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca, în temeiul art. 19 și art. 35 din Legea nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

Circumstanțele cauzei și materialul probator administrat

La 05.03.2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 1860 care, la data de 10.03.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, rezultă o eventuală încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Gîncu Larisa, primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca, manifestat prin coordonarea contractului de subarendă a terenului nr. 1 semnat între arendașul persoană fizică [REDACTED] Vitalie și subarendașul persoana apropiată - [REDACTED] (feciorul primarului), precum și semnarea Dispoziției nr. 49 din 22.12.2017 cu privire la acordarea premiului în legătură cu sărbătorile de iarnă, potrivit căreia s-au premiat lucrătorii administrației publice locale din s. Redi-Cereșnovăț, inclusiv prin acordarea unei premii sie însuși în valoare de 1 000 MDL.

La data de 24.03.2021, în temeiul alin. (1), art. 31 și alin. (1)-(2), art. 37 din Legea nr. 132/2016, prin procesul-verbal nr. 211/15/I a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dnei Gîncu Larisa.

Prin scrisoarea nr. 04-15/1490 din 25.03.2021, dna Gîncu Larisa a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile garantate de art. 33 al Legii nr. 132/2016.

Așadar, inspectorul de integritate reține că regimul juridic al conflictelor de interese se aplică categoriilor de subiecți ai declarării specificate la art. 3 al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale (în continuare Legea nr. 133/2016). Conform art. 3 alin. (1), lit. a) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Gîncu Larisa deținând funcția de Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca, este subiect al declarării averii și intereselor personale.

Conform art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (3)-(5) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, inspectorul de integritate este competent să investigheze și să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care fac obiectul procedurii fără a se limita la dovezile și afirmațiile

participanților, consultă datele Registrelor informaționale de stat, precum și solicită autorităților competente informații și documente necesare desfășurării controlului.

Urmare analizei informațiilor acumulate și documentelor recepționare rezultă că:

Potrivit datelor generate de sistemul informațional *e-Integritate*, precum și a materialelor acumulate în cadrul controlului, s-a stabilit faptul că dna Gîncu Larisa deține funcția de Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca din 24.06.2015, în temeiul Hotărârii Judecătorei Soroca nr. 3-49/15.

Reieșind din informația generată de *Registrul de Stat al Populației*, s-a stabilit faptul că dl Gîncu Dorin IDNP [REDACTED] este fiul dnei Gîncu Larisa, confirmându-se astfel relația de persoană apropiată dintre cei din urmă.

Conform informației prezentate de către *Primăria s. Redi-Cereșnovăț*, înregistrate în cadrul Autorității cu nr. 3454 la 19.04.2021, la 29.04.2013 dna Gîncu Larisa în calitate de Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca a semnat Decizia nr. 2/8 cu privire la subarenda terenului ocupat de bazinul acvatic cu nr. cadastral [REDACTED], iar la 23.05.2013 a coordonat *Contractul de subarendă a terenului nr. 1 din 23.05.2013 încheiat între arendașul persoană fizică [REDACTED] și subarendașul persoana [REDACTED] (feciorul primarului)*.

La fel, potrivit datelor furnizate de către *Primăria s. Redi-Cereșnovăț*, s-a stabilit că prin *Dispoziția nr. 49 din 22.12.2017 cu privire la acordarea premiului în legătură cu sărbătorile de iară*, dna Gîncu Larisa a premiat lucrătorii administrației publice locale din s. Redi-Cereșnovăț cu 960 MDL, inclusiv prin acordarea unei premii sie însuși în valoare de 1 000 MDL.

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului

În conformitate cu *alin. (3), art. 37 al Legii nr. 132/2016*, la 25.03.2021 prin scrisoarea nr. 04-15/1488 dnei Gîncu Larisa i-a fost solicitat prezentarea punctului de vedere, iar la 19.04.2021 și, acesta a prezentat poziția sa înregistrată cu nr. 3454.

Așadar, inspectorul menționează că a ținut cont de explicațiile relevante cazului și formulate de către dna Gîncu Larisa în punctul său de vedere care a menționat că: „*Privind semnarea dispoziției nr. 49 din 22.12.2017 de acordare a premiului în legătură cu sărbătorile de iarnă: Suma respectivă a fost prevăzută în bugetul unității administrativ-teritoriale pentru anul 2017, votat potrivit legii de către Consiliul sătesc.*

Conform *art. 14 alin. (2) din Legea 436 din 28.12.2006 privind Administrația Publică Locală, (la momentul emiterii dispoziției)*, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la *art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competente: n) aprobă bugetul local.*

Potrivit *art. 1 din Legea 397 din 16.10.2003 privind Finanțele Publice Locale (la momentul emiterii dispoziției)*, executor (ordonator) de buget - reprezintă conducător al autorității (instituției) publice, împuternicit cu dreptul de a efectua cheltuieli în conformitate cu alocațiile aprobate.

În calitate de executor/ordonator de buget, am executat prevederile bugetului votat, așa cum mă obligă legea.

Astfel, consider că transferul a fost unul legal, ori suma a fost prevăzută în buget; respectiv, în esență, aceasta a fost utilizată conform bugetului aprobat, care nu a avut de suferit în urma emiterii prezentei dispoziții, dat fiind faptul că suma urma a fi transferată mie.

Conform *art. 7 alin. (4) din Legea 397 din 16.10.2003 privind Finanțele Publice Locale (la momentul emiterii dispoziției)*, contractarea de lucrări, servicii, bunuri materiale și efectuarea de cheltuieli se realizează de către executorii (ordonatorii) de buget în cadrul limitelor aprobate (rectificate).

Conform *art. 30 alin. (1) din Legea 397 din 16.10.2003 privind Finanțele Publice Locale (la momentul emiterii dispoziției)*, Executorii (ordonatorii) principali de buget repartizează alocațiile, aprobate în bugetele respective, pe unitățile subordonate în raport cu sarcinile acestora, cuprinse în bugete, și aprobă efectuarea cheltuielilor din bugetele respective cu respectarea dispozițiilor legale.

Conform art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea 436 din 28.12.2006 privind Administrația Publică Locală (la momentul emiterii dispoziției), pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: asigură executarea deciziilor consiliului local.

Conform art. 32 alin. (1) lit. a) din Legea 436 din 28.12.2006 privind Administrația Publică Locală, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual.

Conform art. 33 alin. (1) din Legea 397 din 16.10.2003 privind Finanțele Publice Locale (la momentul emiterii dispoziției), responsabilitatea pentru execuția bugetelor unităților administrativ - teritoriale de nivelul întâi revine primarilor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău).

Prin urmare, odată ce consiliul local a aprobat bugetul pentru anul 2017, în care au fost prevăzute cheltuielile respective, eu, în calitate de ordonator/ executor al bugetului, m-am conformat deciziei date”.

Aprecierea inspectorului de integritate prin prisma legislației pertinente

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, punctul de vedere și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate nu a stabilit încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în sensul Legii nr. 133/2016, din considerentele ce urmează.

Referitor la circumstanțele semnării Dispoziției nr. 49 din 22.12.2017 cu privire la acordarea premiului în legătură cu sărbătorile de iarnă, prin care dna Gîncu Larisa a premiat lucrătorii administrației publice locale din s. Redi-Cereșnovăț cu 960 MDL, inclusiv prin acordarea unei premii sie însuși de 1 000 MDL se reține că, la stabilirea existenței unui conflict de interese, mai întâi de toate urmează a se stabili tipul interesului personal al subiectului declarării, care este prezent în situația în care se obține oricare tip de folos, avantaje material sau nematerial.

Suplimentar, inspectorul de integritate stabilește dacă, acest interes a influențat sau ar fi putut influența exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor și responsabilităților ce îi revin subiectului declarării potrivit legii la semnarea Dispoziției nr. 49 din 22.12.2017 cu privire la acordarea premiului în legătură cu sărbătorile de iarnă.

Or, potrivit art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Mai mult ca atât, exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situația de fapt a fost tratată prin reglementarea art. 24 „Conflicte de interese” din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE care prevede că: „conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care se obține în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal și care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității”.

Respectiv, buna desfășurare a activității subiectului controlului este privită sub aspectul excluderii posibilității de obținere a unor beneficii sau foloase patrimoniale neîntemeiate pentru ei ori, pentru persoanele apropiate, folosindu-se de funcție, ceea ce ar fi de natură să aducă atingere atât prestigiului instituțiilor din care fac parte, cât și intereselor altor persoane fizice sau juridice care nu beneficiază astfel de condiții egale pentru obținerea licită a foloaselor respective.

Prin urmare, la cazul examinat, nu a existat o influență disproporțională a atribuțiilor de serviciu prin acordarea premiului unic în măsura în care acesta a fost acordat și altor angajați în quantum aproximativ egal.

Din aceste considerente, inspectorul va reține că, *prin Dispoziția nr. 49 din 22 decembrie 2017* subiectul controlului nu a favorizat propria persoană, deoarece interesul personal, deși există la prima vedere, acesta nu a influențat modul de exercitare a atribuțiilor de serviciu.

Subsecvent, se notează că, nu orice situație prin care subiectul declarării acordă premii unice, inclusiv în privința propriei persoane, poate fi considerată compatibilă cu regimul juridic al conflictelor de interese ori, trebuie să se examineze circumstanțele în care a avut loc emiterea actului respectiv (cuantumul premiilor acordate, numărul salariaților cărora li se acordă premiul, motivele faptice care permit acordarea premiului, periodicitatea acordării, disproporționalitatea, dacă compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității, etc.). Cu alte cuvinte, situația particulară trebuie examinată de la caz la caz ori, în anumite situații, profitând de funcția deținută, subiectul declarării își acordă premiu însă, nu oferă un atare beneficiu financiar altor angajați, precum și viceversa.

Prin urmare, având în vedere cadrul legal incident situației din speță în coroborare cu circumstanțele de fapt și a materialului probator acumulat, inspectorul de integritate menționează că la caz existența conflictului de interese nu se justifică la semnarea *Dispoziției nr. 49 din 22.12.2017 cu privire la acordarea premiului în legătură cu sărbătorile de iarnă*, deoarece incriminarea conflictului de interese urmărește sancționarea situațiilor în care exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu ale subiectului declarării ar putea fi afectată.

La fel, în speță, inspectorul de integritate a stabilit că odată ce dna Gîncu Larisa în calitate de Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca a coordonat *Contractul de subarendă a terenului nr. 1 încheiat la data de 23.05.2013*, față de această situație urmează a fi aplicate prevederile *Legii cu privire la conflictul de interese nr. 16 din 15.02.2008*, în vigoare la acea perioadă.

În același timp, inspectorul de integritate precizează că, pentru conflictul de interese indicat *supra*, dna Gîncu Larisa nu poate fi sancționată dat fiind faptul că aceste acțiuni s-au consumat în perioada de acțiune a *Legii nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese* (în vigoare până la 01.08.2016) și care, a fost abrogată odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și intereselor personale*. Or, ținând cont de principiul aplicabilității legii în timp, constatarea unei încălcări se stabilește conform legii în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În corespundere cu prevederile *art. 37 alin. (5), din Legea 132/2016*, „în cazul în care nu se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate va înceta procedura de control prin emiterea unui act de constatare”.

Generalizând cele relatate *supra*, în conformitate cu prevederile *art. 19, art. 35-37, din Legea nr. 132/2016*, inspectorul de integritate -

DECIDE:

1) Se încetează procedura de control privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în privința dnei Gîncu Larisa, Primar al s. Redi-Cereșnovăț, rl. Soroca.

2) Se aduce la cunoștința dnei Gîncu Larisa actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Olga VIZITIU